

SPLOŠNA NAVODILA O PRAKTIČNEM USPOSABLJANJU

Praktično usposabljanje je sestavni del visokošolskega strokovnega in univerzitetnega študijskega programa 1. stopnje ter magistrskega študijskega programa Turizem na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru (v nadaljevanju FT UM). Praktično usposabljanje poteka v dveh delih. Prvi del je namenjen seminarju o praktičnem usposabljanju na fakulteti. Drugi del, ki obsega 160 ur, 140 ur ali 415 ur, pa poteka v delovnem procesu organizacije.

VS 2. LETNIK	VS 3. LETNIK	UN 3. LETNIK	MAG 2. LETNIK
20 ur seminarja	5 ur seminarja*	5 ur seminarja*	10 ur seminarja
160 ur prakse	415 ur prakse	415 ur prakse	140 ur prakse
6 ECTS	14 ECTS	14 ECTS	5 ECTS
Koordinator:	Koordinator:	Koordinator:	Koordinator:
pred. Boris Prevolšek, mag.	pred. Boris Prevolšek, mag.	doc. dr. Borut Vojinović	doc. dr. Mitja Gorenak

SEMINAR O PRAKTIČNEM USPOSABLJANJU

Samo pripravo na opravljanje praktičnega usposabljanja vodi **koordinator praktičnega usposabljanja s strani FT UM**. Študentje se sestanejo s koordinatorjem na seminarju in dogovorijo o vsebinah in področjih, ki so potrebna za vzpostavitev kontakta med podjetjem in študentom. Koordinator poda študentom potrebne informacije in jih pripravi na prvi vstop v podjetje. FT UM skuša študente že v toku izobraževanja čim bolj pripraviti na prvi kontakt s podjetjem in jim posredovati čim več znanja, ki ga bodo lahko kasneje koristili v praksi.

Fakulteta na spletni strani **objavi seznam podjetij** in podatke kontaktnih oseb v organizaciji, katera študentom FT ponujajo opravljanje praktičnega usposabljanja.

Študent sam najde organizacijo (podjetje, institucijo ali ustanovo), kjer bo opravljal praktično usposabljanje, ob ustrezni pomoči koordinatorja na FT UM. Izbere lahko turistično podjetje, v katerem želi delati glede na področje dela ali pa podjetje izbere iz nabora podjetij, s katerimi ima fakulteta že sklenjene okvirne sporazume o praktičnem usposabljanju študentov.

Podjetje oziroma **organizacija določi mentorja**, ki bo vodil, svetoval in nadzoroval potek praktičnega usposabljanja študenta (študenta vodil, uvajal, vrednotil njegovo delo, dajal

Univerza v Mariboru

Fakulteta za turizem

Cesta prvih borcev 36
8250 Brežice, Slovenija

povratne informacije, svetoval in ga usmerjal pri izdelavi Poročila o praktičnem usposabljanju in drugo). Imeti mora vsaj **visokošolsko strokovno izobrazbo oziroma 5 let relevantnih delovnih izkušenj**.

Praktično usposabljanje se lahko izvaja **samo pri subjektih turističnih dejavnosti v okviru opravil**, ki sodijo pod turistično področje in so primerna fakultetni stopnji izobrazbe.

Praksa pri opravljanju gostinskih, vzdrževalnih in sorodnih storitev **se ne prizna**. Praksa se ne more izvajati pri subjektih, ki so v lasti oziroma upravljanju ožjih družinskih članov kandidata.

ZDRAVNIŠKI PREGLED, VARNOST PRI DELU, VARSTVO PRED POŽAROM IN ZAVAROVANJE

Skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu mora študent pred nastopom praktičnega usposabljanja **opraviti zdravstveni pregled**, ki ustreza tveganjem za varnost in zdravje pri delu. Za zagotavljanje pravic in ohranjanja kakovostnega zdravstvenega varstva študentov na primarni ravni, fakulteta v prvem in tretjem letniku študija napoti študente na sistematski pregled v Zdravstveni dom Brežice, kjer po opravljenem preventivnem zdravstvenem pregledu pridobijo zdravniško spričevalo. Študentje, ki so napoteni na sistematski pregled v okviru fakultete, slednjega opravijo brezplačno in na podlagi opravljenega sistematskega pregleda pridobijo zdravniško spričevalo z oceno izpolnjevanja zdravstvenih zahtev za opravljanje dela.

V primeru, da je študent razporejen na delo oz. delovno mesto (enostavno, nezahtevno, nenevarno, ...), za katerega je iz ocene tveganj razvidno, da nima tveganj, ki bi zahtevala druge usmerjene preglede in izpolnjevanje posebnih zdravstvenih zahtev za določeno delo v delovnem okolju, zadostuje zdravniški pregled, ki ga opravijo v okviru sistematskega pregleda.

V primeru, ko pa študent opravlja delo na delovnem mestu in v določenem delovnem okolju ter v obsegu, kot je to opredeljeno in obravnavano v izjavi o varnosti oziroma oceni tveganj in je iz ocene tveganj razvidno, da je pri zdravniškem pregledu potrebno izvesti tudi druge usmerjene preglede in preiskave ter je zahtevano tudi izpolnjevanje posebnih zdravstvenih zahtev, mora študent opraviti ustrezen popoln preventivni zdravstveni pregled (tudi pri specialistu medicine dela), tako kot vsak drug delavec in ne glede na to, koliko časa in v kakem obsegu bo to delo opravljal. V tem primeru ga mora delodajalec, kjer se študent praktično usposablja, napotiti na ustrezen zdravniški pregled.

Vsi delavci, kakor tudi študenti, ne glede na to, kakšna je pravna podlaga njihovega dela, morajo biti po Zakonu o varnosti in zdravju pri delu teoretično in praktično poučeni z varnostjo in zdravjem pri delu. Študentski servisi za svoje člane enkrat mesečno pripravijo brezplačne tečaje in izpite iz varnosti in zdravja pri delu, kjer je možno opraviti tovrstni tečaj in pridobiti **potrdilo o opravljenem preizkusu znanja iz varnosti pri delu in varstva pred požarom**.

Fakulteta za turizem študente zavaruje oziroma zanje plačala **prispevek za posebne primere zavarovanja**, v skladu s tretjim odstavkom 20. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/2012, ZPIZ-2). Študentje so prispevek za tekoče študijsko leto poravnali ob vpisu.

POGODBA O PRAKTIČNEM USPOSABLJANJU

Študent mora pred pričetkom opravljanja prakse **poskrbeti za podpis tripartitne pogodbe o praktičnem usposabljanju** med Fakulteto za turizem, organizacijo in študentom (tristranska pogodba).

Pogodbo o praktičnem usposabljanju študentov **morajo študentje**:

1. natisniti v 3 enakih izvodih in jih podpisati;
2. poskrbeti, da v organizaciji pogodbo ustrezno dopolnijo z vsemi zahtevanimi podatki in pogodbo podpišejo;
3. oddati dva tedna (14 dni) pred pričetkom praktičnega usposabljanja v Referat za študentske zadeve.

Obvezna priloga (v 3 enakih izvodih) je Program dela praktičnega usposabljanja študenta/ke v organizaciji, prav tako podpisan in ustrezno izpolnjen (navedenih minimalno 5 različnih področij dela).

Referat za študentske zadeve pogodbe oštevilči in jih preda koordinatorju za praktično usposabljanje na FT UM, ki s parafom na posameznem dokumentu potrdi ustreznost izbranega podjetja in s tem vsebine dela praktičnega usposabljanja. Nato dokumente podpiše dekan fakultete. Ko so pogodbe podpisane, referat študenta obvesti na študentski e-naslov, kdaj lahko pogodbe osebno prevzame.

ORGANIZACIJA IN IZVEDBA STROKOVNE EKSKURZIJE PO DOLOČENI DESTINACIJI

Študentje drugih letnikov visokošolskega in univerzitetnega programa študija turizma na FT UM imajo v študijskem programu tudi strokovno ekskurzijo po določeni destinaciji. Za vse te študente v okviru opravljanja obvezne delovne prakse na FT UM poteka projekt, v okviru katerega se študentje vključijo v faze načrtovanja, organiziranja, koordiniranja in izvedbe projekta strokovne ekskurzije. Tako bodo na predavanjih in ob individualnih študijih pridobljena teoretična znanja vključili oziroma prenesli tudi v prakso. Namen strokovne ekskurzije je tudi, da študentje spoznajo večja evropska mesta in njihove znamenitosti, atrakcije, turistično ponudbo, dogodke ter primere delovanja dobrih praks iz teh okolij, kot so hoteli, turistične agencije, turistične kmetije, športno rekreacijski centri, kongresni centri, turistično informacijski centri in druga, s turizmom povezana podjetja, institucije oziroma organizacije, predvsem pa organiziranost turizma na destinacijah. Pri tem projektu gre za poseben pristop dela Fakultete za turizem, ki poudarja študij s prakso in razvija samostojnost, kreativnost in inovativnost študentov.

Delo na projektu organiziranja strokovne ekskurzije po določeni destinaciji se študentom prizna v kvoto ur, ki jih morajo opraviti v sklopu obvezne delovne prakse, o čemer letno odloča Komisija za študijske zadeve FT UM in v skladu s tem izda tudi sklep.

Fakulteta za turizem

Cesta prvih borcev 36
8250 Brežice, Slovenija

DOLŽNOSTI ŠTUDENTA

Študent je **dolžan upoštevati navodila mentorja** in **izpolnjevati obveznosti iz podpisane Pogodbe** o izvedbi praktičnega usposabljanja med fakulteto, organizacijo in študentom. **Delovni čas študentov** pri opravljanju strokovnega usposabljanja je enak delovnem času organizacije oziroma glede na dogovor med mentorjem v podjetju in študentom.

PRIZNAVANJE OPRAVLJENIH DELOVNIH IZKUŠENJ KOT OPRAVLJENO PRAKTIČNO USPOSABLJANJE

V kolikor študent želi, da se mu kot opravljeno praktično usposabljanje priznajo že opravljene delovne izkušnje, mora **najkasneje do 30. 4. v tekočem letu** dostaviti v Referat za študentske zadeve **izpolnjeno Vlogo za priznavanje obveznega praktičnega usposabljanja v organizaciji**. **Obvezni prilogi** sta: dokazilo o obdobju pridobivanja ustreznih delovnih izkušenj (fotokopija delovne knjižice ali potrdilo/dokazilo s strani delodajalca ali potrdilo študentskega servisa ipd.) in pisno Poročilo o opravljenem praktičnem usposabljanju, v skladu z Navodili za izdelavo poročila.

Referat za študijske zadeve bo oddane Vloge in Poročila predal koordinatorju za praktično usposabljanje na FT, ki bo dokumentacijo pregledal in pravočasno obvestil študenta (najkasneje 8 dni pred izpitnim rokom), da se mu vloga prizna, ne prizna ali delno prizna. V kolikor se Vloga delno prizna ali ne prizna, posreduje koordinatorski praktičnega usposabljanja na FT nadaljnja navodila.

Študent lahko predhodno opravi oziroma se mu prizna **največ 80 % obveznih ur** prakse, preostali delež (najmanj 20 %) pa mora opraviti v za to predvidenem terminu. Študent mora pred pričetkom opravljanja prakse podpisati tripartitno pogodbo o praktičnem usposabljanju med fakulteto in ponudnikom prakse.

OB ZAKLJUČKU PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA

Po opravljenem praktičnem usposabljanju študent **pripravi pisno Poročilo o opravljenem praktičnem usposabljanju**, v skladu z Navodili za izdelavo poročila. Poročilo odda v pregled in podpis mentorju v organizaciji, kjer je opravljal praktično usposabljanje, ter ga nato **odda v Referat za študijske zadeve**, najkasneje **do termina (datuma) izpitnega roka**. Študent, poleg pripravljenega poročila, koordinatorju praktičnega usposabljanja na FT **odda tudi Potrdilo o izvedbi praktičnega usposabljanja**. Organizacija z žigom in podpisom potrdi opravljeno praktično usposabljanje.

Če študent opravlja prakso v tujini, naj bo poročilo napisano tudi v angleškem jeziku. Organizacija lahko zaprosi študenta za en primerek poročila za svoj arhiv.

Poročilo pregleda koordinatorski na FT. Praktično usposabljanje je **opravljeno z zagovorom zaključnega poročila**, pri čemer se ovrednoti 50 % ocene poročila in mnenja mentorja praktičnega usposabljanja v podjetju, 50 % pa ustna predstavitev oziroma zagovor.

OPRAVLJANJE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA V TUJINI

Univerza v Mariboru

Fakulteta za turizem

Cesta prvih borcev 36
8250 Brežice, Slovenija

FT UM študentom in mladim diplomantom omogoča izkušnjo praktičnega usposabljanja v tujini, ki prinaša pozitivne in dolgoročne učinke na njihov osebni in strokovni razvoj ter spodbuja mobilnost. Študentje imajo v okviru programa **Erasmus+** možnost mobilnosti v okviru študija in/ali praktičnega usposabljanja do skupaj 12 mesecev na vsaki stopnji študija. Na razpis se lahko prijavijo študenti, ki izpolnjujejo osnovne pogoje za pridobitev statusa študenta programa Erasmus, strokovno praktično usposabljanje pa mora biti vsebinsko povezano s področjem študija študenta. Organizacija gostiteljica je lahko visokošolska institucija, nosilka Erasmus listine ali katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja in mladine.

Mobilnost lahko traja minimalno 60 dni do 12 mesecev. Študent lahko koristi Erasmus status in prejme dotacijo za obdobja mobilnosti, ki skupaj trajajo največ 12 mesecev na posamezni cikel ali stopnjo študija, neodvisno od števila ali vrste dejavnosti mobilnosti. Podrobnejše informacije in prijavo na razpis lahko najdete [na spletni povezavi UM](#).

Študentje na 1. ali 2. bolonjski stopnji študija, ki imate status absolventa ali ste v zadnjem letniku, se lahko prijavite na razpis za mobilnost usmerjenega praktičnega usposabljanja v tujini, ki ga pod nazivom **Erasmus+ konzorcij**, kot pilotski projekt organizira UM v okviru konzorcija in v izvedbi Zavoda za Novodobno Izobraževanje (ZNI). Projekt je namenjen študentom za pridobitev dodatnega praktičnega znanja, veščin in povečanja možnosti za prvo zaposlitev. Dodatne informacije najdete [na povezavi UM](#).

DOSTOP DO OBRAZCEV

Vse obrazce, potrdila, vloge in navodila za opravljanje praktičnega usposabljanja dobite na spletni strani: <https://www.ft.um.si/studij/pravilniki/Strani/default.aspx>.